

**ЦЕНТР
ФІНАНСОВО-
ЕКОНОМІЧНИХ
НАУКОВИХ
ДОСЛІДЖЕНЬ**

Національний
технічний університет
**ДНІПРОВСЬКА
ПОЛІТЕХНІКА
1899**

**CENTER FOR FINANCIAL-ECONOMIC RESEARCH
ЦЕНТР ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНИХ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ**

CERTIFICATE OF PARTICIPATION СЕРТИФІКАТ УЧАСНИКА

підтверджує, що

Коваль Наталія Іванівна

**взяла участь у роботі Міжнародної науково-практичної
конференції**

**«Стан та тенденції розвитку економіки,
фінансів, обліку та права»**

**International scientific-practical conference
«State and development trends of economics,
finance, accounting and law»**

Директор Центру фінансово-економічних
наукових досліджень

Щербак В. Д.

4 листопада 2020 р.
November 4, 2020

м. Полтава, Україна
Poltava, Ukraine

**ПРОГРАМА МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ**

**PROGRAM OF THE INTERNATIONAL
SCIENTIFIC-PRACTICAL CONFERENCE**

**СТАН ТА ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ,
ФІНАНСІВ, ОБЛІКУ ТА ПРАВА**

**STATE AND DEVELOPMENT TRENDS OF
ECONOMICS, FINANCE, ACCOUNTING AND LAW**

**4 листопада 2020 р.
November 4, 2020**

**м. Полтава, Україна
Poltava, Ukraine**

Програма міжнародної науково-практичної конференції
«Стан та тенденції розвитку економіки, фінансів, обліку та права»

РОЗКЛАД РОБОТИ КОНФЕРЕНЦІЇ

4 листопада 2020 рік

Україна, 36003, м. Полтава, вул. Європейська 60-А, 5 поверх, Конференц-зал

09.00 – 09.30	Реєстрація учасників міжнародної науково-практичної конференції
09.30 – 10.00	Відкриття та пленарне засідання
10.00 – 13.00	Секційні засідання
13.00 – 14.00	Перерва на обід
14.00 – 17.00	Продовження роботи секційних засідань
17.00 – 17.30	Пленарне засідання, закриття конференції

РЕГЛАМЕНТ

Доповідь на секційному засіданні – 4 хвилини.

Для запитань – до 3 хвилини.

СЕКЦІЯ 7 ||| БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК, АНАЛІЗ ТА АУДИТ
SECTION 7 ||| ACCOUNTING, ANALYSIS, AND AUDIT

Бенчак В. В. здобувач вищої освіти групи МО-19 кафедри міжнародного бізнесу, фінансів та обліку, Харківський торговельно-економічний інститут КНТЕУ

ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ КОМПЛЕКСНОГО АНАЛІЗУ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

Коваль Н. І. доцент кафедри обліку та оподаткування в галузях економіки, Вінницький національний аграрний університет,

Піхоцький В. А. здобувач другого (магістерського) рівня вищої освіти факультету обліку та аудиту, Вінницький національний аграрний університет

ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ СУТНІСТІ ТА ЗМІСТУ ПОНЯТТЯ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ

Севастьянов В. Р. здобувач другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності «Облік і оподаткування», Харківський торговельно-економічний інститут КНТЕУ

ОСОБЛИВОСТІ ОБЛІКУ КОМП'ЮТЕРНИХ ПРОГРАМ

Серета Н. здобувач вищої освіти гр. 071м-19з-1, ФЕФ, НТУ «Дніпровська політехніка»

ПЕРЕВАГИ ВИКОРИСТАННЯ АВТОМАТИЗОВАНИХ СИСТЕМ ОБЛІКУ ПРИ НАРАХУВАННІ ЗАРОБІТНОЇ ПЛАТИ

СЕКЦІЯ 8 ||| ФІНАНСИ, БАНКІВСЬКА СПРАВА, СТРАХУВАННЯ
SECTION 8 ||| FINANCE, BANKING, INSURANCE

Авдесникова О. В. здобувач вищої освіти, Університет митної справи та фінансів,

Завертайло А. О. здобувач вищої освіти, Університет митної справи та фінансів

ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ СТРАХОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УКРАЇНІ

Калашнікова Ю. М. здобувач вищої освіти, Дніпровський національний університет ім. Олеся Гончара

ВДОСКОНАЛЕННЯ ФІНАНСОВОЇ ПОЛІТИКИ ЩОДО ЛІКВІДНОСТІ ТА ПЛАТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

Богданок В. В. здобувач вищої освіти, Коледж Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича,

Томашевська А. М. викладач циклової комісії економічних дисциплін, Коледж Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича

ОСОБИСТЕ СТРАХУВАННЯ ТА ЙОГО РОЗВИТОК В УКРАЇНІ

ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ СУТНІСТОСТІ ТА ЗМІСТУ ПОНЯТТЯ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ

На сучасному етапі економічного розвитку України в умовах реальної самостійності суб'єктів господарювання все більшого значення набуває реалізація принципів самоокупності та самофінансування. Основним фактором реалізації зазначених принципів є формування достатнього розміру фінансових результатів, які одночасно завершують цикл діяльності підприємства та виступають необхідною умовою наступного циклу. Господарська діяльність будь-якого суб'єкта господарювання передбачає постійне співставлення доходів і витрат та визначення фінансового результату – прибутку або збитку.

Сутність категорії фінансових результатів хвилює без винятку вчених усього світу. Питання про економічну природу фінансових результатів розглядали І. Бланк, С. Нікітін, В. Палій, Я. Соколов, Е.С. Хендріксен і М.Ф. Ван Бреда, М. Чумаченко та інші. Ці вчені акцентують увагу на дослідженні сутності фінансових результатів з точки зору різних наукових шкіл: Л. Бернс-тайн, В. Еавриленко, А. Ерачов, В. Ковальов, Л. Лахтіонова, Е. Райс [1; 2].

Як головна рушійна сила ринкової економіки, прибуток забезпечує інтереси і власників, і працівників підприємств. Прибуток характеризує операційну, фінансову, інвестиційну діяльність підприємства та слугує основним чинником для вибору структури та обсягу виробництва продукції, маркетингової стратегії, програм оптимізації витрат, кредитної політики, інвестиційних проектів, фінансових вкладень тощо.[3]

У наукових працях поняття “прибуток” нерозривно пов’язують із категоріями доходу, капіталу, відсотка, помірності, очікування. У практичному плані фінансовий результат не є таємницею, і в країнах з ринковою економікою його кількісна величина визначається як різниця між загальним вииторгом від реалізації товарів, робіт, послуг і сукупних витрат [4].

Формування фінансового результату в підприємствах переважно відбувається за рахунок їх операційної діяльності, яка в свою чергу в основному формується із основної діяльності. Фінансові результати безпосередньо прямо впливають на стабільність, фінансову незалежність та здатність до розширеного відтворення в підприємствах нашої країни. Проте й досі питання економічного змісту фінансових результатів залишається неоднозначним в трактуванні та доволі дискусійним [5].

Прибуток підприємства є основним внутрішнім джерелом формування фінансових ресурсів для забезпечення розвитку підприємства, виступає основою для розширення виробництва, є захисним механізмом від банкрутства тощо [6].

Точки зору щодо визначення прибутку у різні періоди економістами постійно змінювалися, в залежності від того, що вони вкладали в поняття прибутку. Виникнення поняття прибутку більшість вчених відносять до часів зародження товарного виробництва.

Основні етапи розвитку визначення сутності «прибуток» та «фінансових результатів» у різних школах бухгалтерського обліку розглянемо на рис.1.

Таким чином, здійснений екскурс в історію економічної думки показує, що протягом століть вчені намагались визначити роль та значення фінансових результатів в діяльності окремого підприємства, і, відповідно, його відображення в бухгалтерському обліку.

Розвиток сутності та порядку визначення фінансових результатів відповідно досліджень вчених основних шкіл бухгалтерського обліку

Представники французької школи обліку

- Б.Ф.Баррем (запис випадкових прибутків та збитків до рахунку капіталу);
- Ж.Г.КурсельСенель (децентралізація обліку результатів за філіями);
- Л.Сей (визначення справжнього прибутку тільки при ліквідації);
- Е.П.Леоте, А.Гільбо (розрахунок результатів діяльності через різницю доходів та собівартості);
- Л.Батардон (розрахунок фінансових результатів з врахуванням постійних і змінних витрат);
- П.Гарньє (розрахунок фінансових результатів через різницю активів і зобов'язань);
- Ж.Б.Дюмарше (виділення активного і пасивного залишків за рахунком фінансових результатів);
- Г.Брюндлер (вплив цін на результат).

Представники італійської школи обліку

- В.Котрулі (визначення результатів щорічно);
- Е.Пізани (визначення фінансового результату як різниці активу та пасиву, доходу і витрат);
- Д.Дзаппа (умовність прибутку через сумнівність витрат).

Представники німецької школи обліку

- Г.Рем (визначення результатів з врахуванням загальних витрат);
- І.Коверо (розрахунок ціни продажу як суми прибутку, собівартості та ціни придбання);
- Е.Косіоль (розподіл результатів між звітними періодами);
- В.Рігер (умовність прибутків і збитків через методологію облікових прийомів);
- Е.Шмаленбах (виділення матеріальних результатів та грошових);
- Ф.Ю.А.Шмідт (визначення результату діяльності через приріст (зменшення) обсягу майнового комплексу).

Представники англо-американської школи обліку

- Ч.Гаррісон (розрахунок результатів через нормування витрат);
- П.Френсіс (вплив оцінки за собівартістю на результат);
- Л.Р.Діксі (визначення безгрошового (потенційного) прибутку (збитку));
- Д.Каннінг (ймовірність отримання прибутку).

Представники російської школи обліку

- Р.Я.Вейцман (включення до результатів діяльності накопичень і доходів майбутніх періодів);
- Ф.В.Єзерський (визначення результатів на будь-який момент часу);
- А.М.Вольф (введення рахунку "Реалізація");
- Л.І.Гомберг (розрахунок результатів методом наступної калькуляції);
- Н.Р.Вейцман (розробка схеми рахунку "Прибутки і збитки");
- А.Ш.Маргуліс (розрахунок фінансових результатів через нормування)

Рис. 1. Розвиток економічної думки щодо сутності «прибуток» та

«фінансових результатів»

Джерело: сформовано автором на основі [1;6]

Але для того, щоб побачити кінцевий фінансовий результат (прибуток, збиток) необхідно порівняти доходи звітного періоду і витрати, які понесені для одержання цих доходів. За Національним положенням (стандартом) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»[5]:

- доходи – це збільшення економічних вигод у вигляді надходження активів або зменшення зобов'язань, які призводять до зростання власного капіталу (за винятком зростання капіталу за рахунок внесків власників);

- витрати - це зменшення економічних вигод у вигляді вибуття активів або збільшення зобов'язань, які призводять до зменшення власного капіталу (за винятком зменшення капіталу за рахунок його вилучення або розподілення власниками).

Отже, необхідно розуміти, що поняття «фінансовий результат» і «прибуток» не зовсім тотожні, оскільки фінансовий результат ширший за своїм змістом, ніж прибуток.

Фінансовий результат відображує всю господарську діяльність підприємства, характеризує кількісні і якісні показники результативності діяльності підприємства, тоді як прибуток (збиток) є підсумок цієї діяльності, оскільки результат може бути як позитивним, так і негативним.

Від того, яку мету ставить перед собою підприємство, таким і буде результат. Для цього необхідно враховувати основні виробничі та економічні показники господарської та фінансової діяльності, результативність господарсько-фінансової діяльності, результативність та ефективність використання трудових, матеріальних та грошових ресурсів.

Список літератури:

1. Бутинець Ф.Ф. Історія розвитку бухгалтерського обліку: В 2-х частинах. Ч.ІІ: Навчальний посібник. Житомир: ПП «Рута», 2001.-512с.
2. Ришар Ж. Бухгалтерский учет: теория и практика. Ж. Ришар; пер. с

фр.: под. ред. Я.В. Соколова. М.: Финансы и статистика, 2000. 160 с.

3. Берднікова Т. М. Еволюція розвитку обліку і аналізу фінансових результатів. Т. М. Берднікова. *Наукові праці Кіровоградського національного технічного університету. Економічні науки*. 2011. Вип. 20(1). С. 283-290.

4. Булатов А.С. Экономика. А. С. Булатов. М.: Юристъ, 2007. 896 с

5. Мороз Ю. Ю. Облік фінансових результатів діяльності підприємства. Ю.Ю. Мороз. *Вісник Житомирського державного технологічного університету. Серія: Економічні науки*. 2013. № 2. С. 135-141.

6. Прохар Н.В. Історичний аспект формування сутності та порядку визначення фінансових результатів. Н.В. Прохар. URL: <http://dspace.uccu.org.ua/bitstream/123456789/417/1>.